

విజయలక్ష్మి, సీతారామ అండు స్వామి 27 శంభుచానకీర్తి, మృదాను.

మద్రాసు.

మైనూరు దసరా ప్రదర్శనము

బహుమతులు పంచిపెట్టెను

ప్రధాని ప్రసంగము

4 తేదీని మైనూరులోని దసరా ప్రదర్శనము నందు బహుమతులు పంచిపెట్టెను సమయమునందు ప్రధాని సర్ మిర్జా ఇక్బాల్ గారు ప్రసంగించిరి. వారి ప్రసంగములోని క్రింది సంగతులను సంగ్రహించితిమి:-

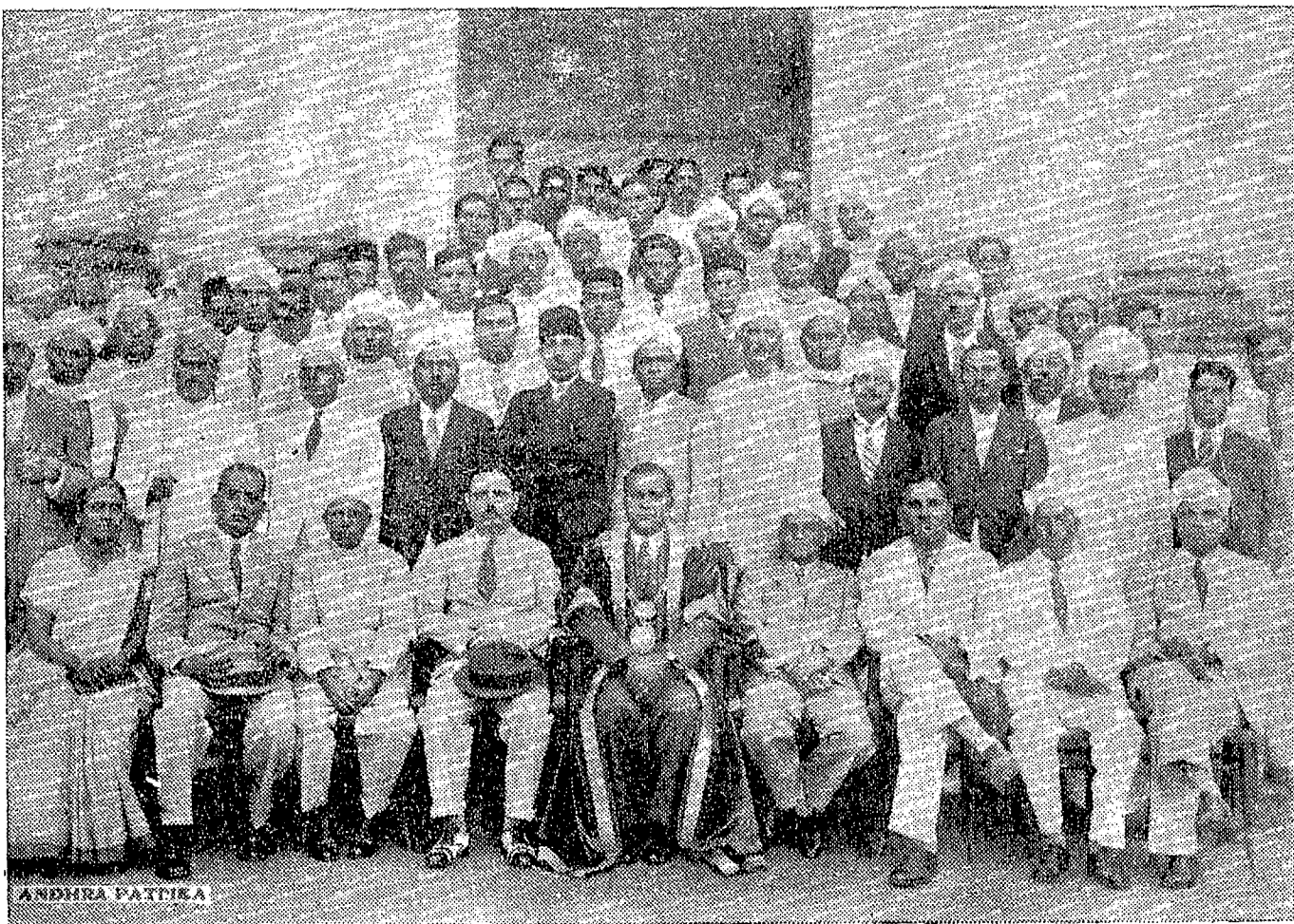
యమకాజానాల్ కొంచెము అడ్డములే యుండుటచే వాని సభకు రాజులక బోయిరి. అది విచిత్రము నాకును సంతోష కరముగ నున్నది. ఈ సందర్భమున ప్రదర్శనము చాల నిర్వహ్యముగ జరిగెను. దాని నొకను తృప్తికరముగ జరిపించుట కంత యేని యవకాశమున్నది. ఆ సంగతి ప్రదర్శన సంఘమువారికిని నాకునుమాడ తెలిసి యున్నది. ప్రదర్శన భవనములలో వసతినికను యోగ్యమైన వస్తువులను యున్నది. ప్రదర్శనశాలల నిర్మాణమునందును యభివృద్ధి చేయవలయును. ప్రదర్శనమును జూచుటకు దియచేయవారి కింకను సౌకర్యములు జరుపవలయును. అట్లు చాల యవకాశముగ జరుపవలసిన వస్తువులను కలెవు. అప్పుడు సంతృప్తికరముగ నుండును. ప్రతి సంవత్సరము మి ప్రదర్శనము యుత్తముగ జరిగి ఉత్కృష్టముగ నుండునట్లు చేయుట ప్రభుత్వము వారి సంతృప్తి యున్నది. ప్రతి సంవత్సరమున దీనిని జరుపుచుండుటచే నిది సార్వక మనమున్నది. అది యభివృద్ధిగాంచుట కిదియే ముఖ్యసాధనముగ నుండును.

దీని విజయమున తోడ్పడుచున్నవారిని నే నభినందించుచున్నాను. దీని కవిటీవారిని రాజగోపాలాచార్యుల వారి నికార్య దర్శి రాష్ట్రాధిపతి దీనిలో ముఖ్యముగ చేస్తుంటున్నారు. అన్ని సంవత్సరములలోకంటె ఇప్పుడెక్కువ సభకులు ప్రదర్శనమునకు వచ్చినవారి చాల మందికూడ చూచుటకువచ్చిరి. రాజడియెక్కడగ వచ్చెను. ఎన్నియో రాజధానులనుండి సంస్థానములనుండి ప్రదర్శనమునకు వస్తుబాలుమువచ్చెను. మైనూరు రాజ్యములోని 45 యేండ్ల నుండి యేటేట జరుగుచున్నది. స్వదేశీయ ప్రాంతావారుకూడ దీనిని జరిపించుచున్నారు. వేళములో తయారగుచున్న వస్తుబాలుమునకు ప్రదర్శించుచున్నారు. దీనివస్తువులు తయారగుచున్నవో చూపించుట చూతముచాలెను. తయారచేయుటకు వీలున్న సభకులన్నిటిని తయారచేయుటకు వలయును. వానినిన్నిటిని తయారచేయుచుండునదిగాని ప్రయోజన ముండదు. ఇక్కడకు చూచుటకు వచ్చినవారు మన దేశములో తయారైన పాంతులు పెన్నుల విడుదలచేయుట; అందమైన బట్టలనుచూచి నాణ్యతవర్తన తెలియును. ఇన్నివస్తువులు దేశములో తయారగుచున్నవాయని? ఆ తర్వాత పడవచ్చును. అదియంత గర్వదీక్షగనది కాదు. వగవగవలసిన విషయమేయగును. అన్ని వస్తువులు దేశములో తయారగుచున్నవను వాని అమ్మకమునకే పాపముగనున్నదేమని పరిశోధనను పొందవలయును. అప్పుడే విదేశములనుండి దిగుమతియైన ఎక్కువ ఖర్చుయొక్క వస్తువే ఎందుకు ఖర్చుచేయుచుండుటలేనో చూచుకొనవలయును.

ప్రజల జీవనాధారము నెక్కువ వయస్కుల యున్నది. ప్రజలకు ప్రజలకంటె జీవనోపాధిలే కుండవచ్చును. ఆకలిచే మానుచున్నవాడు భుక్తా యాసమును పొందును. ప్రజలను చూచినప్పుడు కడుపు నిండినప్పుడు కదా దీనియందెంతగానుని యనుభవము. చాలమంది ప్రజలదేశములున్నది. వారికి తగినవస్తువులు కలిపించి వారికి జీవనోపాధిని కల్పించుటకే దీని నేర్పులు చేసి యేటేట జరిపించుచున్నాము. పాశ్చాత్యదేశములలో ప్రజలకు జీవనోపాధికి తగిన వస్తువులు కలెవు. వారి కంటెకి ఒక తేలికమైన గుర్రువంటి, సోజు యేర్పాటులు, పాత్ర సామానులు, వస్త్రములు, మున్నగు నవి యున్నవి. ఇక్కడ మన కొకవారి తేర్పాటులేదు. అందుచే నక్కడివారు ప్రజలకు కావలసిన వస్తువులను తయారచేసి విక్రయించుచుండుదురు. వానిని తయారచేయుటలో తగులబడి మాడ నెక్కువ యుండును. మనకిక్కడ నట్టి పద్ధతి లేదు అందుచే సభకుల తయారలో కొంతకాలము పాటు వర్తన పోవుచుండును. దీనిని జీవనాధారమును పాశ్చాత్యదేశములలో నెక్కువ చేయుటచే వారక్కడ నెక్కువ నుగించుచున్నార. వారికి ఎక్కువ కంటి నిచ్చుచున్నార. వారు కొను సభకుల ఖర్చు తగిపోవుటచే వారికి లాభకరముగ నున్నది. ప్రజలను చూచుటకే ఎక్కువచేయుటచే వారికి సౌకర్యములు పెరుగుచున్నది. వీనివలన వారు సుఖవతులగుటకు వీలునున్నది.

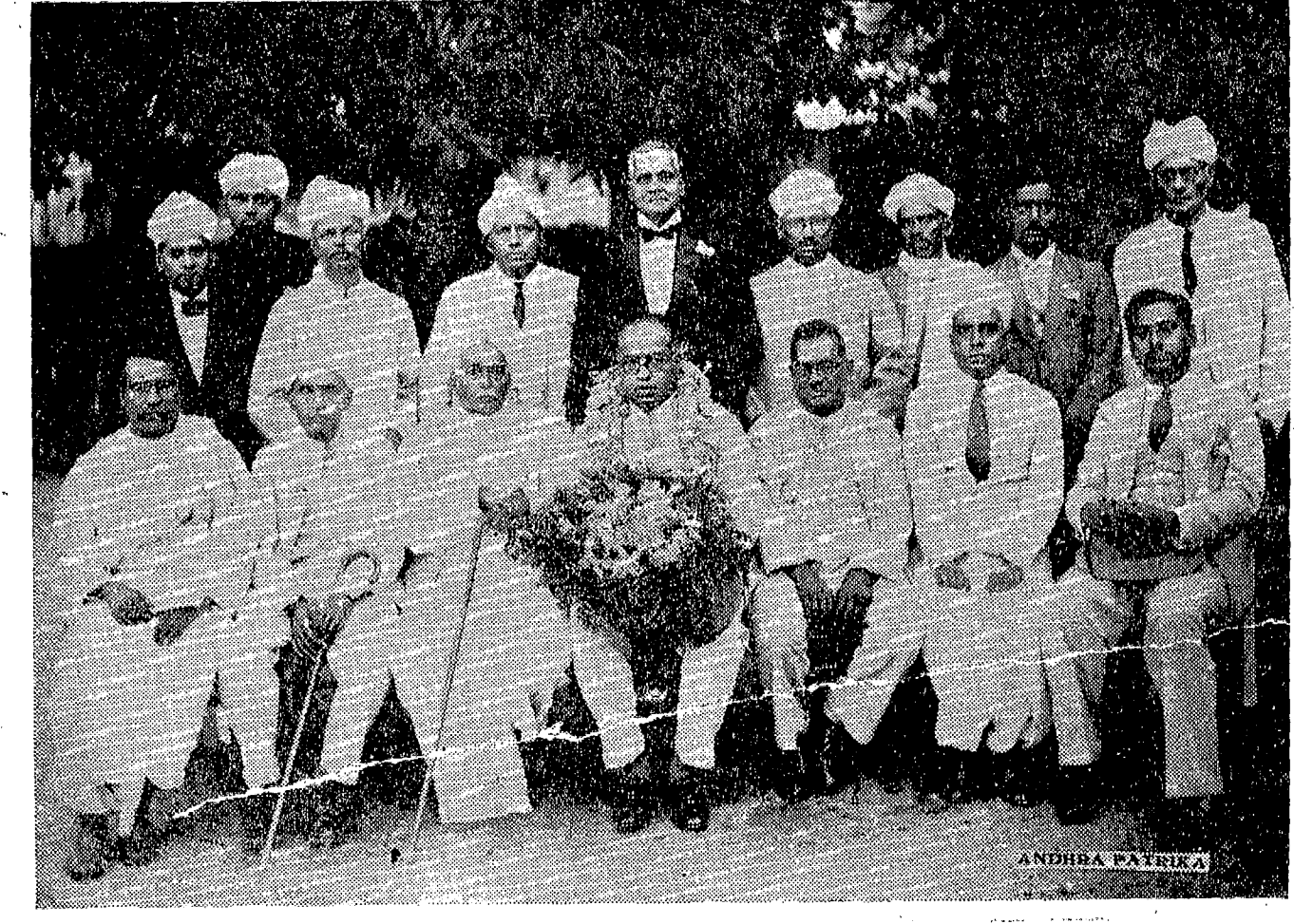
ప్రజల స్వదేశీ సభకుల మోహనే ప్రదర్శనమును వ్యయముచేయుట యుక్తముగ నుండును. అట్లు చేయుటచే ప్రజలచేతులలోని ద్రవ్యముపైకి పోక వారికి మిగులుచుండును. అందుచే సంస్థానము నందలి ప్రజలద్రవ్యము తరగక యుండును.

దేశములో తయారైన సభకులను వాడుటచే ప్రదర్శనము ఒకరీతిలోనుండి మరియొకరీతిలో చేరుకొని పడుకొని పోయెను. వారు దానిని మరియొక వస్తువు మీద ఖర్చుపెట్టినప్పుడు ఇంకొకరీతి లాభకరముగ నుండును. ఇట్లు ప్రజల చేతులలోనే తిరిగి అమ్మకము చేయవలసిన వస్తువులు. కాని వేదేశములకు పోయినప్పుడు అదితిరిగిరాదు. ప్రజలకు చేయవలసిన లాభమునందలి పోవును. ఇట్లు ప్రజల చేతులలో ప్రదర్శనము చక్కము తిరుగుటచే చాలా యువకాశముగ నుండును.

ANDHRA PATRIKA

మదరాసు కార్పొరేషను ఉద్యోగులు మేయరు ముత్తయ్యచెట్టిగారి, విప్లవ విధానానికి.

ANDHRA PATRIKA

అంతర్జాతీయ సహకారోద్యమ దినము:- శ్రీ వారం సాయంత్రము, గా. పి. టి. రాజగారి అధ్యక్షతన మదరాసులో జరిగెను. డి. బి. ఎం. రామచంద్రారావుగారు, రా. బి. టి. ఎ. హాల్లింగ్ టెట్టిగారు వారికి ప్రతినిధులు హాజరుయ్యున్నారు.

ANDHRA PATRIKA

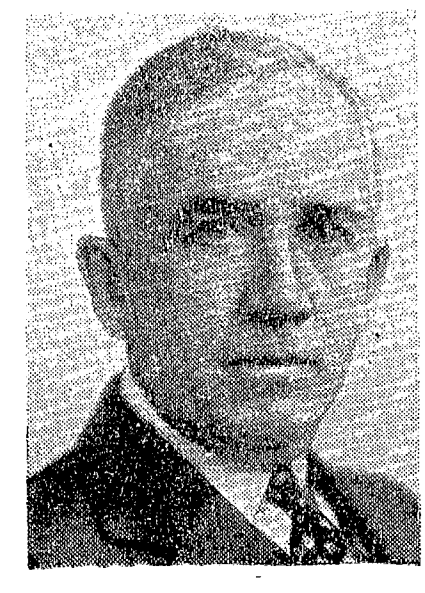
మలయాదీవులు:- మలయాదీవులందు ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగ నియమించబడిన రా. సా., కె. ఎ. ముకుందన్ గారికి పినాంగులో సన్మానము. పి. డి. నందియార్, రా. సా., కె. ఎ. ముకుందను. వి. నల్లేశునిశెట్టిగారు వరుసగా కూర్చుండి యున్నారు.

ADVERTISERS PLEASE NOTE

Advertisers inserting advertisements under Box Nos. are advised that as from 1st January 1933, replies received will not be delivered by post. Replies will be forwarded by post if required provided the sum of Rs. 4/- is paid at the time the advertisement is inserted to cover cost of postage.

Replies for which As. 4/- for postage has not been paid will be retained in the Andhrapatrika Office and held for by the advertiser or his representative.

Replies not claimed within a period of one month from the date of insertion will be destroyed.

నార్తమ జేవినుగారు
ఆయుధవిభాగ సభ్యులు ఆమెరికా ప్రత్యేక పరినిధి.

మార్టెన్ బరోనుగారు
స్వయంశేత్ర సూత్ర ప్రధానమంత్రి.

తగినంత ప్రకటన చేసి సభకులు అమ్మకము నుండుట, అదియున్నప్పుడు సభకు అమ్మకమై లాభము వచ్చునుండును. మంచి ప్రకటన యున్నప్పుడు సభకులు విశదల యగుచుండును. పాశ్చాత్యదేశములలో కొకవర్తనలను, ఒక్కొక్క ప్రాంతమునకు వివిధవిధముల ప్రకటనబోధులు మున్నగునవి ప్రవర్తింపుచుండును. అట్లు ప్రజల కంటెకు కట్టవట్టు వివిధవిధముల విషయము తెలియచుండును. మన మనవిపొలిటియో కళానిపుణులు వచ్చి చేయవలయును. అట్టిది చాల యువకాశముగ నుండును. మంచి సమాచారము జూచుటకు అందవలయును. అట్టి బహుమతులను మైనూరులోని కళాశాల ప్రదర్శనము కలనాగు సహా దింపవలసిన ప్రయత్నింపవలయును.

స్వదేశీ వస్తువులనువాడుచే నందరికీలాభించును. భవనము దొక మంచి విత్తమునానినప్పుడు ఆ దుబ్బితో దానిని తయారచేసిన వారు బట్టలను నుండును. బట్టలన్నిటనాను ప్రతినిధిగారు, ప్రతి సమస్తానినకై కై వస్తువాయుచుండుతముల కొని బాగు వచ్చును. దానిని అమ్మిన సహకార సంఘమువారు ఆద్రవ్యముతో మైనూరులో తయారైన వస్తువులను కొని అమ్మవచ్చును. అట్లు చేసినప్పుడు దానికి లాభము గిట్టును. అప్పుడు ప్రభుత్వమునకు ఆదాయము పెరిగినప్పుడు వారు వస్తులు తగ్గించుటకు వీలును, అట్లు ఒకరినిబట్టి చాలమందికి లాభించును. అది అందరికీ ప్రయోజనకరముగ నుండును. దేశసంపద అట్లు పెరుగును. దేశద్రవ్యము పెరుగును. ప్రజలందరి లాభమునకు అది పెరుగుచుండి అందరు సుఖించును.

అగ్రగణ్య ప్రసంగము
అగ్రగణ్యులగు ఎన్. పి. రాజగోపాలాచార్యుల వారు తిరునాళి ప్రసంగించిరి. వారి ప్రసంగము నుండి క్రింది విషయములు ముదింపుచుంటిమి:-
1. ప్రధానిగారు నేటి సమావేశమునకు అగ్రగణ్యులగు నుండినందునకు నేను కృతజ్ఞతను వెల్లడించుచున్నాను. వారికి ప్రదర్శనమునందు నిరంతర శ్రద్ధావ్రతులు కలెవు. వారి రక్షణకుండ దీని విజయమునకు కృషిచేసిరి. వారి శ్రద్ధ ప్రోత్సాహములు తోడ్పాటులవలననే ఇది నిర్వహ్యముగ కొనసాగుటకు వీలు కలిగెను. వారి తోడ్పాటు వారు ప్రయోజనకరముగ నున్నది. వారెన్నియో సూచనలు చేసిరి. దానిప్రకారము అభివృద్ధిచేసితిమి. దానిమీద ప్రదర్శనము చాల విజయవంతముగ కొనసాగెను.

మైనూరు ప్రదర్శన చారిత్ర మండలిని వెల్లడి యొందుటచే దాని నిక్కడ కేంద్రమునలసిన యవసరము కనిపించును. దేశములో స్వదేశీ యుద్ధమును పొందుకొనక ప్రారంభము 1888 లో మైనూరు రాజ్యములో ప్రదర్శనము చేర్చవలసి నిర్ణయించుచున్నారు.

ప్రపంచమునకు యెక్కువగనుండి వర్తకము ముందరిదియందుండుటచే నీయేటి ప్రదర్శనమునకు చాలమంది వస్తుబాలుమును పంపబల రను శీతక యుండెను. కాని అట్టిది లేకుండెను. మామూలుగ సభకులు వచ్చెను. దానికొకటి వేసిన కాలన్నియు ప్రదర్శన వస్తువులతో నిండిపోయెను. ఒక యంత్ర సామగ్రి లో మాత్రము మాత్రము జరుగలేదు. ఇతర సభకులు ప్రారంభము కంటె ఎక్కువగ వచ్చియుండెను. సభకుల తర్వాతగ వచ్చియుండుటచే యంత్రముల కొరకు వేసిన రెండుపాకలు నిండిపోవుటచే గాక ప్రాంతీయ రెండు వేయించువలసి వచ్చెను.

ప్రదర్శనమునకు వచ్చిన వస్తువులను చూచినప్పుడు సభకుల తయారగుటలో కలిగిన యభివృద్ధి గోచరించును. వారి నాణ్యత, నాణ్యమునాడ గోచరించుచుండును. మన్నికకూడ పెక్కువగ నున్నది. ఇంతవరకు కలిగిన యభివృద్ధినిబట్టి చూచెదమట భారతవర్ష పరిశ్రమలు త్వరలో నున్నదలలోనిది రాగలవను ప్రదర్శనము ఉత్సాహము కలుగుచున్నది. పారిశ్రామికదేశములలో భారతవర్షము తనస్థానము నాక్రమింపగలదు.

వ్యవసాయభావన సాంప్రదముకవారి విద్యాభ్యాసారి సంపదము ప్రభుత్వశాలలందు స్వత్రమగుచున్నది. ప్రత్యేకితాస్త్రి విద్యాలయమునవారి కొన్ని వస్తువులు ప్రదర్శించిరి. వారిని ప్రదర్శించుట కిది ప్రథమ పర్యాయము. బహుమతులకు ప్రదర్శన వస్తువులవచ్చెను. అట్లువచ్చుట కిది ముందరిది. అక్కడ విత్తనిధి వస్తువులు ప్రదర్శించిరి. దానినిచూచి ప్రజలు మెచ్చుకొనిరి. అస్సాము, బీహారు, బెంగాలు, సంయుక్తరాష్ట్రములు, మధ్యపరగణాలు, మైసూరు, మరాఠీ ప్రాంతములను సాగెను.

నలుగు పరిశ్రమశాస్త్రాధికారులు వివిధవస్తువులు పంపించిరి.

బొంబాయిలోని ఎల్లెక్ట్రిక గడియారములు తయారచేయుకొనెనవారు తమసభకును పంపించిరి. అక్కడ నుండి యే త్రి వస్తుగండ్లకుండ విత్తములు వచ్చెను. తెలంగాణ నుండి ప్రభుత్వము రిఫ్టములవచ్చెను. నుత్తకం తెలంగాణ పొంతును పెన్నులు పంపించిరి. బెత్తెల్లెల్ల రిఫ్టములు, ఎల్లెక్ట్రిక లాంపులు, లాహోరునుండి బియ్యములు మున్నగునవి తయారచేయు యంత్ర సామగ్రి, కలకత్తానుండి కత్తులు చావులు మున్నగు సామానులు, కెన్యానుండి దువ్వలము మున్నగు సభకులవచ్చెను. కాతా అయిలు బిల్లులవారు తమ సభకులు పంపించిరి. సబ్బులు, బేషములు తెన్నియో కంపెనీలు పంపించెను. ఇనుప పైల్లులు ముందిరి కొన్ని కంపెనీలు పంపించెను. దార్జిలింగ్ లో కొక కంపెనీవారు దేశములో వివిధ ప్రాంతములందు తయారచేసిన భాదీని పంపించిరి. గవర్నమెంటువారి పట్టు పార్టీలలో తయారైన వీరలు చక్కగనున్నది.

శివులలోని వైశిష్యము లీనవారును మధ్యపాన నిషేధ సంఘముల వారు తోడ్పడిరి.

ప్రపంచ ప్రదర్శనమునందు క్రింద మేమునకు చేయుచున్న కార్యములు మాడ ప్రదర్శనములో చూపించిరి. అంగైకలెయు గలవారు తయారచేసిన వస్తువులు మున్నగునవి మాడ పంపించిరి.

సామాన్య గృహముల సౌకర్యమునకై కావలసిన వస్తువులను తయారచేసి రాజ్యములోని ప్రజలకు కొరకొండ పవతె నెమి మహారాజు వారు 1929 లో కొరకొండ దాని సభకులను చూపరాకెండ్ల పరిశ్రమ విద్యాలయమువారు మైనూరు రాజ్యములో తయారైన వస్తువులను వారు ప్రదర్శించిరి. అందు కొన్నిలో పములండిన యుండవచ్చును. అక్కడచూపిన వస్తువులయందు మైనూరులో తయారైన వస్తువులేగాని అగ్రగణ్య తయారైనవికావు. ప్రజలకు నిర్వికల్పములలో కావలసిన వస్తువులను ప్రసంగించే వచ్చు కొక నక్కడకేరకుండ మైనూరులో తయారగుచున్నవని వెల్లడియ్యెను.

గ్రామములలో మూలముల ప్రదర్శనోదేశములు న్యాయపరమైనవి శ్రీ మహారాజావారు కొలిరి. దసరా ప్రదర్శన ప్రదర్శనము కన్నములో ప్రకటించవలసింది. ఆ గ్రామముల పంచాయతీలకు ముఖ్యమైన గ్రామపాఠశాలలకు పంచిపెట్టవలసింది. ఇట్లు చేయుటచే న్యాయము సభకులు తయారగుటకు ప్రోత్సాహకరముగ నుండవచ్చును.

చిత్రకాలము మంచి చిత్రములను వచ్చెను. దీనికొకసంఘ మేర్పడెను. దానికి తేడి సార్వభౌమ అగ్రగణ్యులగులగుండెను. ఎన్. కె. అంబాలా నెండి కళ్ళు బహుమతులను వచ్చెను. ఎం. ఎన్. స్వామిగారి మంచి చిత్రము శ్రీ యమరాజావారికొక బహుమతి నిచ్చిరి.

చాల పత్రికలు ప్రదర్శన కాలంలోని రిడింగు రూముకు తమ పత్రికల నదితముగ పంపించినవి. ప్రదర్శనమునకు 12876-3.6 లా ఆదాయమువచ్చెను. ప్రదర్శన కార్యమునందు నిర్వహించుటకు 7971-6.0 లా పనులయ్యెను. కాలవలన అట్టికొండ 4602.6 లా నిర్వహించు 3947 లాను పనులయ్యెను. ఖర్చు కొలంబ యవసరములను, ప్రదర్శనకాలంలో కొన్ని కాశ్యతాభివృద్ధిలు చేయించిరి. ఆదాయమునుండి ఖర్చులకొండ సామ్యుపెట్టుదురు.

అగ్రగణ్యులను విషయమై ప్రతినిధులు ఆగ్రగణ్యులవారు బొమ్మలు కనపరచి ఉపన్యాసములిచ్చిరి.

ప్రదర్శనమునందు నిర్వహించుచుండుటచే అందరి లోపలొకములు వారికి వెల్లడి యగుచున్నది. ముంది లేకుండ చేయవలసినవిలు కలిగించుచున్నది. ప్రదర్శనవస్తువులకు ఎక్కువ వసతి కావలసినవచ్చెను. కొన్ని యేర్పాటులను కార్యముగ నుంచవలసినట్లును గోచరించెను. ప్రదర్శనమునకు కార్యకర్తలనుండువలయును. అవసరమైనప్పుడు దానిని యెక్కువచేయుటకు వీలుండవలయును. దీనివలన యేర్పాటు శ్రీ మహారాజావారు యొంది కట్టుబట్టుములు చేయవలసియుండెను. లండనునుండి దినపత్రము ప్రకటనసాధనములను తెచ్చిరి. వానినికొండ చూపించిరి. ప్రకటన కార్యమునందలి 16 విధముల గలవి నా యంత్రము చూపును. దానిని ప్రతినిధులు చూచిరి.